

במתנה

דפיו זהב

על מה שבזר זכשיו.

הרבנית ימימה מזרחי

בעריכת יקרת פרידמן

גיליון 251

פרשת ויצא ✦ ז' בכסלו ה'תש"פ (5/12/2019)

סע רחל, סע לאה, סע לאט

רחל, ראשי התיבות של שמה, תינוקת כל כך קטנה שעומדת כמו תמרור אזהרה ואומרת לנו: "זהירות בדרך הביתה!"

כמה רוצה יעקב להגיע הביתה. וכמה פחד, וכמה פגיעות, גם בנפש.⁷ וכמה סכנות. הוא לא רוצה לקבור אם בדרך, **בְּלִדְתָהּ**,⁸ אוחזת בידה תינוק קטן.

אז בואו נלמד את כללי הדרך, ה"רלב"ד,⁹ כמו שאני קוראת לזה - רחל, לאה, בדרכים.

והכלל הראשון: תנו לעקוף. נכון, אתם תאחרו הביתה ובבקשה בבקשה, תבינו שהבמפרים בדרך הביתה הם "קפיצת הדרך", כמו שהיה ליעקב בפרשה.⁹ תבינו שכל העיכובים בדרך הביתה, הם קפיצת הדרך. הם כאן כדי שלא תקרה תאונה חזיתית ופגיעה חזיתית. כי יש ילדים בדרך!

מי יכול לתאר את הצער הנורא של רחל, שעוקפים אותה בליל חופתה? אבל היא עושה את זה כי היא רואה התנגשות חזיתית ופגיעה אנושה בדרך הביתה, ועוד מישהי שתקועה בכביש. אז רחל תגיע מאוחר יותר.

וזה מרוץ נורא, דלת ליד דלת, כי כל כך חשוב לשתיהן להגיע הביתה אבל הצער הזה, חס ושלום, של סולם שמתחילים לעלות בו בדרך לאן שהוא, וזה חלום הסולם של יעקב, וחלילה נופלים ממנו, וחלילה לא מגיעים - אסור לנו, אסור לנו! אנחנו צריכים לדעת שכשאנחנו נוסעים בכביש, יש לנו באוטו הזה מלאכים. ויש באוטו שלידינו - מלאכים. **והנה מלאכי אלקים עליהם וירידים** -

הוא עושה, יעקב, **"ויצא"**,¹ לדרך ארוכה-ארוכה. וכל מה שהוא רוצה זה להגיע הביתה לשלום. להגיע לבית ישראל. להקים את בית ישראל. זו דרך ארוכה.

והשבוע, **דרכי ציון אבלות**.² וכשאומרים את המילים "תפילת הדרך", מתכוונים לכך שהארץ מתפללת. כביש 6 מתפלל. כביש 443 מתפלל. הדרך עצמה מתפללת. ואנחנו פוגשים את תפילת הדרך הראשונה בפרשתנו. **וידר יעקב נדר לאמר: "אם יהיה אלקים עמדי ושמרני בדרך הזה אשר אנכי הולך ושבתני בשלום אל בית אבי - והאבן הזאת, אשר שמתי מצבה, יהיה בית אלקים"**.³

וואו. **שתולכנו לשלום. ותחזירנו לשלום**.⁴

האבן הזאת, אבני ארץ ישראל, אבני הכביש של הארץ הקדושה הזו, מתפללות. איך אני יודעת? מפני שבפרשת ויצא לאבנים יש אישיות. כשמגיע יעקב לבית אל, אמצע הארץ, האבנים רבות ביניהן: **"עלי ניח צדיק את ראשו, עלי ניח צדיק את ראשו!"**⁵ זאת אומרת שהאבנים בוכות כל לילה: "לא עלי, לא עלי תנוח תינוקת קטנה, לא נושמת, בחיק אמה. לא עלי!" לא עלינו.

בארץ ישראל אין סתם אבנים. אבן אחת מוסרת אותך לזו שלידה, על האספלט הקשה. והאבנים לוחשות: "שתגיעי לשלום, שתגיעי לשלום".

בארץ ישראל לא רק האבנים בוכות. גם התמרורים בוכים, **בְּכִי תמרורים**.⁶ אנחנו בדיוק בפרשה שמדברת על זו שרק ילדה עכשיו ומתה בדרך, אמא רחל. והשבוע הזה חייב להיות נר, נ"ר לנעם

⁷ בראשית כ"ח, י"א: **"ויצא יעקב מבאר שבע וילך תרנה. ויפגע במקום"**.
⁸ בראשית ל"ה, טז.

⁹ תלמוד בבלי, סנהדרין צה, ע"א-ע"ב, מהדורת שטיינזליץ: "תנו רבנן: 'שלשה קפצה להם הארץ אליעזר עבד אברהם ויעקב אבינו ואבישי בן צרויה [...] יעקב אבינו דכתיב: **"ויצא יעקב מבאר שבע וילך תרנה"**, וכתיב: **"ויפגע במקום וילך שם כי בא השמש"** כי מטא (כאשר הגיע) לחרן אמר: אפשר עברתי על מקום שהתפללו בו אבותי ואני לא התפללתי בו? בעי למיהדר (רצה לחזור) כיון דהרהר בדעתיה למיהדר (בדעתו לחזור) קפצה ליה ארעא (לו הארץ) מיד: **ויפגע במקום** (שנודמן לו לפתע, והוא לשון "פגיעה")".

¹ בראשית כ"ח, י: **"ויצא יעקב מבאר שבע וילך תרנה"**.

² איכה א', ד.

³ בראשית כ"ח, כ-כב.

⁴ מתוך נוסח "תפילת הדרך".

⁵ רש"י לבראשית כ"ח, יא: **"וישם מראשותיו - התחילו מריבות זו עם זו: זאת אומרת: 'עלי ניח צדיק את ראשו', וזאת אומרת: 'עלי ניח'. מיד עשאון הקדוש ברוך הוא אבן אחת, והו שפאמר **"ויקח את האבן אשר שם מראשותיו"** וגם: תלמוד בבלי, חולין צא ע"ב.**

⁶ ירמיהו ל"א, יד: **"פה אמר ה': 'קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים רחל מבכה על בניה מאנה להנחם על בניה כי איננו'."**

בוי¹⁰ בתוכנו יש מלאכים משמזהירים אותנו מפגעי הדרך ולא סתם אומרים בתפילת הדרך את הפסוק מפרשתנו: **וַיַּעֲקֹב הַלֵּךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ בּוֹ מַלְאֲכֵי אֱלֹקִים. וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב פֶּאֶשֶׁר רָאִם: "מַחֲנֵה אֱלֹקִים זֶה!" וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא "מַחֲנֵה".**¹¹ מה הכוונה "מַחֲנֵה"? יש שני מחנות. מחנה של המלאכים שעוזבים אותם כשיוצאים לדרך והמלאכים שמלווים אותנו בדרך. וכשאנחנו יוצאים מהבית, תחבקו ותנשקו את המלאכים שהשארנו שם ותתפללו שנחזור אליהם **לְשָׁלוֹם.**

בכביש תבלמו. תחגרו. תכבשו את הכביש, כלומר תכבשו את היצרים. תיזהרו, ילדים בדרך! סע רחל, סע לאה, לא יתחילו בלעדיך.¹² המשיח בדרך. זו הפרשה של שני המשיחים, משיח שיוצא מרחל, משיח בן יוסף. משיח שיוצא מלאה - משיח בן דוד. המשיח בדרך הארוכה הזו לכיוונו ומלאכית קטנה בת שלושה שבועות, ששמה נעם רחל, עולה עכשיו בסולם להביא אותו.

תאונות טראגיות כל כך. הלוואי שיאמר הקב"ה "די" לצרותינו.¹³ שהדרך תתפלל עלינו. שאבני המקום היקר הזה, ארץ ישראל, יתפללו עלינו.

בצוות העריכה: הדסה סאסי

**דפי הזהב נגמרו מהר מדי?
יש את השיעור המלא!
במיוחד עבורך, בישראלנו הפתעה
מחממת לב במיוחד,**

**חודש במתנה של השיעור של
הרבנית ימימה מזרחי!**

**כל השיעורים של חודש כסלו
ניסים, נפלאות, ישועות ונחמות
עם כל החידושים * כל הסיפורים *
וכל החיזוקים :**

**במתנה, ללא מחויבות
לחצי כאן להרשמה זריזה <<**

¹⁰ בראשית כ"ח, יב.

¹¹ בראשית ל"ב, ב-ג.

¹² בפרפראזה על "סע לאט", מילים: אריק אינשטיין, לחן: מיקי גבריאלוב.
¹³ מדרש תנחומא לפרשת מקץ, י: "אחר כל הצרות בקש לנחם קמעא, באה עליו צרת יוסף. והכתוב צונח: "לא שלותי ולא שקטתי ולא נחתי" (איוב ג, כו). אחר כך באה עליו צרת שמעון. אחר כך צרת בנימין. לפיכך היה מתפלל באל שדי ואומר: "מי שאמר לשמים וארץ - די, יאמר ליסורי: די. לפי שקשברא הקדוש ברוך הוא השמים והארץ היו נמתחין והולכין, עד שאמר לקו הקדוש ברוך הוא - די. לפיכך פתיב "יא-ל ש-די".
וגם: רש"י לבראשית מ"ג, יד: "יא-ל ש-די יתן לכם רחמים לפני האיש ושלח לכם את אחיכם אחר ואת בנימין ואני פאשר שכלתי שכלתי" - "שדי בנתינת רחמיו וכדי היכולת בידו ליתן לכם רחמים זהו פשוטו ומדרשו: 'מי שאמר לעולם די' יאמר די' לצרותי' שלא שקטתי מנעורי צרת לבן צרת עשו צרת רחל צרת דינה צרת יוסף צרת שמעון צרת בנימין."